

Els premis Montgofre, en l'aire

Els litigis judicials que enfronten la família Rubió amb el patronat de la Fundació Rubió i Tudurí – Andrómaco amenacen de portar al fracàs la segona edició dels premis Montgofre.

Cap membre del patronat va assistir el passat mes de març a la reunió que havia convocat la filla del metge i farmacèutic català i presidenta de la Fundació Rubió i Tudurí – Andrómaco, Mercè Rubió Boada. En l'ordre del dia figurava, precisament, una deliberació sobre el certamen creat ara fa quatre anys per la Fundació Rubió, els premis Montgofre, que reconeixen la trajectòria cultural, científica, artística o esportiva d'entitats o persones de Menorca.

Ni el seu germà Fernando, vicepresident de la fundació (que es trobava fora de l'estat espanyol), ni el gerent, Hipólito Mercadal, ni els vocals, Miquel Àngel Limón, José Antonio Matjí, Miquel Vanrell, Bernat Vidal i Josep Miquel Vidal, van respondre a la convocatòria. Mentre alguns disculpaven la seva absència, altres ni tan sols van esmerçar el seu temps a contestar. Asseguren que es tracta d'una convocatòria "unilateral" i "inoportuna", que no compta amb el consens de la majoria dels membres. Acusen la presidenta, a més, d'incomplir els terminis establerts a les bases dels premis. En el fons d'aquesta actitud, però, hi ha el desacord dels membres del patronat que dirigeix la fundació envers l'actuació de la presidenta, a la qual acusen d'avantposar els seus interessos personals als de l'entitat que porta els llinatges del mecenes.

Instituïts l'any 2000, els premis Montgofre van guardonar en la primera edició, celebrada el juny del 2001, el catedràtic Manuel Elices Calafat, una de les primeres autoritats mundials en la ciència dels materials.

La segona edició va ser convocada amb el desacord de la presidenta, que va impugnar els pressupostos de l'entitat per al 2003, en els quals una gran majoria dels patrons va decidir d'in-

Fernando Santiago Rubió i Tudurí, mecenes i creador de la fundació.

cloure una partida de 30.000 euros per a la dotació dels premis.

Les bases obligaven a nomenar els membres del jurat abans del passat 31 de desembre. No obstant això, tot i que s'han rebut diferents propostes, s'ha incomplert el calendari fixat.

Les diferències entre els familiars del mecenes i els patrons de la fundació es van fer ben evidents amb l'oposició que expressà una part dels descendents del doctor Rubió a cedir la finca de Montgofre, al nord de Menorca, com a residència estiuenca de l'ex-president del Govern espanyol, José María Aznar.

Querella criminal. Al marge, però, hi ha altres motius, entre els quals la querrel·la criminal interposada per la presidenta, Mercè Rubió, i el seu germà Fernando contra el gerent i tresorer de l'entitat, Hipólito Mercadal –actual president de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca–, i contra José Antonio Matjí, nebot del

doctor i exdirector dels laboratoris Andrómaco a Madrid, als quals acusen d'un presumpte ús irregular i en benefici personal d'una part dels fons de la Fundació.

Segons va informar a l'octubre el diari *Menorca*, la revisió analítica feta per l'empresa auditora Gassó i Cia. conclou, malgrat les sospites de la família del mecenes, que no hi ha indicis d'actuació irregular dels dos patrons de l'entitat. El document s'ha fet arribar ja al Protectorat de Fundacions del Govern i a la jutgessa de l'Audiència Nacional Teresa Palacios, que instrueix la querrel·la. L'escorcoll de tots els moviments dels comptes de la fundació a l'estranger –fets entre l'1 de gener del 1997 i el 31 de desembre del 2001– sembla confirmar, segons aquesta informació, que les operacions realitzades per Matjí i Mercadal estan justificades.

Després d'arxivar el cas l'abril del 2003, l'aportació de nous documents relacionats amb els béns i empreses particulars del gerent ha mogut l'Audiència Nacional a designar un inspector d'Hisenda per procedir a estudiar i lliurar un informe que podria fer que el procés es reobris de nou.

La major part del patronat –sis dels vuit membres, en concret– assegura que l'anàlisi de la documentació relativa als fons de la fundació a Suïssa podria tornar-se ara contra la mateixa família. Els representants legals dels patrons han iniciat tot un seguit d'accions judicials contra la presidenta, Mercè Rubió, el vicepresident, Fernando Rubió, i els fills respectius per una presumpta apropiació de part d'aquests fons, que possiblement han destinat a la fundació, com a hereva universal del doctor Rubió. Calculen que els familiars s'han pogut embutxacar –sense tenir-hi dret– uns 10 milions de dòlars.

Mentrestant, la inactivitat en el si de la fundació és gairebé absoluta. Per aquest motiu, la majoria del patronat ha anunciat que iniciarà un expedient per acomiadar la filla del mecenes Fernando Rubió de la presidència de l'entitat.

Carles Marqués